

megpillantásakor. Fejét ismét a fiú felé fordította. Hosszan néztek egymás szemébe. A fiú örült a pillanatnak, s a leány sem bánta. Az érzelmektől hevült tekintetek mögött a kérdés fontosságának súlya nehezedett a fiatalokra.

– Talán mindenkinek magának kell eldöntenie, hogy miként vélekedjen és cselekedjen a kérdésben. – jelentette ki nyugodt hangon Balázs, miközben karójára pillantott.

– Igen, de úgy vélem, nagy hiba lenne, ha nem követnék az egyház tanítását. – mondta határozott hangon Ferenc.

– De mi a tanítás? – tette fel kérdését a beszélgetéshez ritkán hozzászóló Sanyi.

– Békében nem kell az emberölés gondolatával foglalkozni. – folytatta a lecsillapodottnak látszott vitát Péter.

– Nem érted a kérdést? – kérdezte a válaszadóra tekintve a kérdést feltevő halk szavú fiú.

– Dehogynem érte, csak nem akar válaszolni. – felelte elhalkuló hangon, szemét ismét a mellette ülő lányon felejtve Grafit.

– Mindegy az idő majd mindent megold. – szólt utoljára Kocka, miközben a szobaajtó felé lépett...

Meglehetősen gyorsan vége lett a nyárnak. Szeptember első hetének vasárnapján, az istentisztelet végén ismét összegyűltek többen a hittan csoport tagjai közül a templomkert szélén magasodó harangláb mellett. Néhányan az új tanév kezdetéről beszélgettek, amikor a szemüveges lány megkérdezte társait, hogy mit hallottak a szentmiséről távolmaradt fiúkról. A lány jól tudta, hogy három csoporttársa is kapott sorkatonai szolgálatra behívóparancsot a nyár végén.

– Péter katona, valahol a Bakonyban folyik a kiképzése. Tudom, mert többször is beszéltem az öccsével. – válaszolt az énekkar vezetője.

– Grafittal mi van, tud róla valaki valamit? – kérdezte remegő hangon, miközben igyekezett izgalmát rejtve tartani a rövid hajú lány.

– Ő is katonáskodik az újpesti laktanyában. – jegyezte meg az időközben a fiatalok csoportjához csatlakozó focista fiú. A széparcú lánynak nem sikerült lepleznie meglepettségét. Zavartan elfordította fejét a harangláb tövében nőtt fenyőfa felé.

– Képzeljétek a Sanyi börtönben van! – kiáltotta Szilvi, miközben a csoport elé lépett, majd folytatta: – Éppen most mondta anyukámnak Sanyi édesanyja sírva, hogy a fia nem vonult be katonának. Azt mondta szüleinek, hogy a katonai szolgálat teljesítése összeegyeztethetetlen a jézusi tanítással. A lelkiismeretére hallgatva inkább vállalja a börtönbüntetést. – mire a lány befejezte mondandóját, mindannyian a templom lépcsőjén álló asszonyok felé fordították tekintetüket. Látták a síró édesanyját, az őt vigasztalni igyekvő asszonyok gyűrűjében. Visszafordították fejüket, és szóltanul nézték a megdöbbenés vonásait egymás arcán. A rövid hajú,

széparcú lány, miután akaratán kívül egy hangos sóhaj hagyta el ajkát megszólalt: – Nem gondoltam volna a Sanyiról, hogy így dönt! – majd rövid csendet követően, miután kinyitotta könny-cseppekkel telt szemét, s fel-emelte fejét, egészen a templom-tető tetőcserepei fölé emelkedett vaskeresztre tekintve folytatta: – az Úr legyen velem!

WEÖRES SÁNDOR

NEM SZÁNDÉKOM

Nem szándékom, hogy kérjelek a jóra.
Perzselő szomjat kelteni a jóra: ezért jöttem.
Nem szándékom, hogy hívjalak a jóra.
Korgó éhet kelteni a jóra: ezért jöttem.
Nem szándékom, hogy kérjelek és hívjalak.
Ha nem iszol meg engem: torkod lángot vet.
Beled összefacsarodik, ha nem eszel meg engem.
Nem kérdem: akarsz-e követni.
Választhatsz köztem és kínod között,
S a kint választani gyáva vagy – igen gyáva.
Nem tervem, hogy vonjalak a jóra.
Lépést sem teszek érted.
Nem tervem, hogy várjalak a jóra.
Magad kívánsz jönni hozzám.
Hogy vonjalak és várjalak: nincs oly jelem.
Kicsiny vagyok, mint a porszem.
Szolgád vagyok, de meggörnyedsz előttem.
Királyom vagy, de meg kell görnyedned előttem
Mert ostobán bántál hatalmaddal – igen ostobán.
Kicsiny vagyok, mint a porszem,
S az Atya megnevez engem,
S az Anya karján visz engem,
Mert szomjat fakasztok benned a jóra,
Mert éhet támasztok benned a jóra:
Mert hiába hívtak téged a jóra.

HAMVAS BÉLA

ÜNNEP ÉS KÖZÖSSÉG... (RÉSZLET)

Az erőszak mindig és minden esetben és mindenkinek tilos. Még akkor is tilos, ha az ember általa semmi előnyhöz sem jut, ha szegény marad, akkor is, ha az ember nem tud mást tenni, mint erőszakot használni. Akkor is, ha az erőszakhoz kényszerből nyúl, nincs más lehetőség és kell és muszáj. Akkor is, ha az ember elhajt magától uralmat, dicsőséget, hírt, gazdagságot, úgy használja, hogy meg törve engedelmeskedik annak az emberfölötti erőnek, amely alkalmazni kényszeríti. Még akkor is, ha a felelősséget érte tudatosan vállalja, sőt ha magára veszi az erőszak használatáért járó büntetés egész súlyát. Még akkor is, ha az ember világos

öntudattal magára hárítja az erőszakot megtorló démoni erőket, önmagát szolgáltatja ki, testével az egész népet elföldi, hogy a büntetés egyes-egyedül őt érje. Az erőszak tilos. Mindenki, aki valaha élt vele, tudta, hogy tiltott tevékenységet fejtett ki. A legtöbb, amit az ember tehet, így szól: tudatosan teszem azt, ami tilos. Nem szabad. Tudom. Aki mégis teszi, bűnhődik. Vállalom. Nem védekezem, és nem hárítom át másra. Nem igazolom magam azzal, hogy kényszerből teszem. Tudom, hogy az se ment meg. Az se, ha a felelősség egész súlyát magamra hárítom, mert az erőszakot nem menti semmi. Mégis így teszek, mert így használok a legtöbb embernek. Így mentek meg annyit, amennyit erőszak nélkül nem tudnék. S ez a fontos. Megmentem őket, ők élni fognak. Hogy én megbűnhődöm érte? Legyen! Vállalom. A közösség kezdete, hogy az egész emberiséget rám bízta, s érte felelős vagyok. Ez a kollektív felelősség tudata, amin az emberi közösség úgy nyugszik, mint a Föld az ősgneisz kozmikus tömegén. A kollektív felelősség legelső megnyilatkozása pedig, úgy tűnik: az erőszak az egész emberiséget arra kényszeríti, hogy velem jöjjenek a boldogok kertjébe. Az erőszak tilos. És ebben, az erőszak vétkében bűnös minden király, törzsfő, vezér, miniszter, gondolkodó, aki az emberiségnek törvényt adott Ur város fejedelmétől Platónig s a mai napig. Ettől a tiltott tevékenységtől sötét minden törvény, parancs, rendelkezés, ezért van, hogy olyan szörnyű a törvény k elviselni, s ezért van, hogy az erőszaknál csak egy dolog tiltottabb: az erőszaknak ellenállni. Erőszak úgy keletkezik, hogy az ember saját kollektív felelősségét félreérti. Azt hiszi, hogy mivel mindenkit reábiztak, s mindenkiért felelős, az emberiségért titáni vállalkozásba kell fognia, akár akarja, akár nem, meg kell mentenie, az elízumba kell hurcolnia, ha megkötözve is, ha korbáccsal is, ha holtan is.

GYOMBOLAI MÁRTON:

PUSZTASZERI ÚJ TESTAMEN- TUM

„Új rovású ének öreg igric ajkon
Új törvény szerzetik pusztaszéri halmon"
Elporlott mögöttem immáron fél század,
Megadatott látni csöppnyi unokákat,
Isten tudja mit hoz, mennyi még az élet,
Illó számbavenni már az örökséget:
Kicsi unokáim, mit hagyhatok rátok?
Robbanni készülő, szennyezett világot
Vagy egy meghasonlott, önpusztító népet,
Nemzetet morzsoló, véres ezerévet.
Babéros temetőt, kardot és keresztet,
Ahol azért haltak, kit nem is ismertek.
S ha a büszke-kardok az ellent nem látták,

Hogy rozsdá ne egye, testvérszívbe vágta!
Ezerév hősei - akárhogy is fájjon -
Ölni s halni tudtak Duna-Tisza tájon.
Tudtak másért halni, csodákban remélni,
Egy új ezerévre: tanuljunk meg élni!
Mert kétezer éve akadt már egy Mester,
Aki megbocsátott megfeszített testtel,
Ki a gyűlöletre a nemet kimondta,
Aki a bűnöst is a szívére vonta,
Kinél a szolgálat adta csak a rangot,
S hüvelybe tétette Péterrel a kardot.
Beteget gyógyított, törölte a könnyet,
És a szelídeknek ígerte a Földet.
El soha nem vette, csak adta a létet,
Vele élhetünk meg újabb ezerévet!
Hősi halottakból volt már elegendő
A bölcsőkön fordul a magyar jövőndő!
Szülő szívekbe írt szeretet-parancson,
Hogy ez a szeretet bő termést fakasszon.
Ez vezessen az új hűség-háromsághoz:
Istenhez, családhoz, s velük a hazához!
Írtunk könnyel, vérrel, lehorgasztott fejjel,
Írjunk szebb jövőndőt édes anyatejjel!
S amit nem győzött már Árpád véres kardja,
Anyák szelíd szíve, hiszem, hogy megtartja!
Bölcső ringjon ezután Duna-Tisza tájon,
Vad indulók helyett altatódal szálljon.
Ezt a tiszta álmat, s a hármas hűséget:
Magyar unokáim! - ezt hagyom én néktek!

SZÖLLŐSY ZOLTÁN – BULÁNYI GYÖRGY A LEGBOLDOGABB PILLANA- TOK...

(SZÖLLŐSY ZOLTÁN BESZÉLGETÉSE BULÁNYI GYÖRGGYEL)

Sz.Z.: Sokat olvashattunk már a Téged ért sérelmekről, meghurcoltatásokról, megaláztatásokról, ennek ellenére vidám embernek ismerünk, nem pedig egy keserű öregúrnak. Mi ennek az oka? Honnan kapod az erőt, hogy olyan legyél, amilyen vagy? Melegszívű, kedves, mosolygós és nyitott barátja mindenkinek, aki szeretettel fordul feléd.

B.Gy.: Tartok tőle, hogy az a fénykép, amit most megrajzoltál rólam, egy kissé retusált fénykép. Mindebből én annyit érzek igaznak, hogy nem vagyok boldogtalan, különösebben nem nyafogok, viszonylag könnyű szívvel belenyugodtam abba, hogy a dialektikus és történelmi materializmus képviselői úgy gondolkodtak rólam, és úgy viselkedtek velem szemben, ahogy; és az évek múlásával még abba is bele tudok szokni, hogy egy magát Jézus Krisztusról nevező egyház első számú közellenségnek tart, semmi egyébért, csak azért, mert